

SEPTEM
FLUVIORUM
CERTAMINA.

RHENE *Pater*, bifido pridem notissime cornu
Vorticibus dissecte novis, geminâq; coacte
Romani imperio *Drusi* decurrere metam,
Germani Rex magne *Soli*, veterisq; *Tudesci*
Gemma, *Alemannarum* grandis *Dominator* aquarum,
Quid gelidâ caput abdis humo, vacuusque timoris,
Securusque tui pleno das uda sopori
Tempora, & in multam stertis cum foenore *Lucem*?
Imbelem potes hoc sub casu ducere somnum,
Et ronchos trahere, & pigros arctare lacertos?
Nondum infesta *Megæra* filet, nondum omne recessit
Finibus a nostris *Frebo* cessante periculum;
Radicata Solo nondum *Pax* germinat! audin,
Ut *Mars* indomitus ruptis post terga catenis
Impulsu framearum, iteratisque infremat armis
Et gladios clypeosque novans, bella, horrida bella
Ingeminet, stygiasque faces jaculetur *Enyo*?
Nil *sævi* *Mavortis* abest, veteremque minantur,

Ergo madens emerge caput viridantibus a'gæ
Frondeb' & musco cinctum, quassisque capillis
Frontem amplam deterge manu, barbamq; repexens
Indice disce polo venturi oracula Fati.

Rhene sagax vigilansque audi: non arma cruenti
Solum homines Cadmæa cient, pugnamque lacescunt,
Ipsa struunt elementa aciem, quin ipse Senatus
Luctatur discors *Fluviorum*, & foedere rupto

Iam conjurati properando in classica *Rivi*
Litem urgent, dicuntq; diem tibi *Rhene* nefastam.

Pro se quisq; instant: **V B I O** de **PRÆSULE** **Lis** est

Nunc coeli auspiciis **HIERARCHA** ritè *sacrato*,
Cui dabitur, vel Cuius erit? quem gloria major

Condecoret *Fluvium*? quis ab hoc *Antistite* tandem
Majores sibi devincto mereatur *Honores*?

Et veluti quondam de stirpe insignis *Homeri*
Certarunt septenæ Urbes, propriumque dicendo

Quæque sibi *Vatem*, neutri pars altera cessit:

Sic numeroque modoque pari, sic ordine septem

Concertat *Fluviorum* agmen, quo vindice, *Bous*

Majores capiat **MAXÆMILIANUS** *Honores*?

Quis paulò *maiora canat*, meliore triumphet

Obsequio, memori que ferat pro munere plausum.

Subrides, taxasque meris hæc ludicra fannis
Prælia & effusos immani splene cachinnos

Ferrens haud solum rigidis circumstrepit armis
Gradivus, clausisque recens iterumque revulsis
Fani adytis, trepidas populorum territat aures;
Manfuetis placidisque etiam, *Cos ardui honesti*
Fluminibus *sua bilis inest*, armatque decoræ
Laudis amor, teneræ præcordia mollia Lymphæ.
En vastæ Neptunus adest regnator aquai
Delphino advectus, Tritone canente choreuma
Inflatis latè conchis lituisque marinis;
Grandis Hyperboreæ *Dominum* gens Tethyos ambit,
Najadumque chorus per aquosa cubilia plausum
Ritè facit; jam, jamque Thronus conscenditur, oram
Lambens *R bene* tuam densi sub fronde salicti,
Ora tenent omnes, arrectisque auribus astant.
Nunc glaucos oculorum orbes, hirquosque bicornis
Vultu aperi niectante Senex, totum excute somnum,
Nulla mora est. jam *rivales* citat ordine Nereûs
Pro veteri gravitate undas, & talia fatur.

O mea progenies (: quis flumina currere nescit
In mare, ut instaurata fluant iterumq; recurrant?)
Vosequidem potior decuit concordia, rixis
Sepositis, altâ poteratis pace fruisi
Et *Domino* servire *uni*, pariterque placere; *est,*
Nunc quoniam nimis heu! *Fratrum* quoque gratia rara
Zelotasque inter miseros, interque Superbos

Momentis certare placet: citò dicite vestræ
Ordine quisque suo delecta statumina causæ,
Arbitrio ipse brevi litem præstabo diremptam.
Fervet opus, novus urget *Honos*, & corda perurit.

I. *VISURGIS.*

PRincipio ante alios sinuoso calle *Visurgis*
Saxonix sublimis adest, causamque perorans
Incipit: O Socii, *Meus est*, propriusque manendo
MAXMILIANUS erit? *quisquis prior ordine*, nunquid
Est ipso de jure prior? mea gloria prima est,
Primus erat nostris populis hic debitus *Heros!*
TILLYADEM ut fileam non una trophæa ferentem
Bis *Dano* surrepta hosti, nostrisque locorum
Præcipuûm latè dominantem, & fortiter oris;
Ne *Brunsvvicanae Cereris*, vicinaque tangam
Pocula gibbosis multum spumosa culullis;
Ad nostros princeps momentum accessit *Honores*,
Quando **COADIUTOR FERNANDO** adlectus *Avito*
Hildesiense Pedum **MAXÆMILIANUS** adivit.
Hanc credo eripiet laudis mihi nemo coronam.
Pergite, ait, Iudex normam dedit ecce *Visurgis*.
Dicendi breviter causam. sic pergite Rivi.

II. *RURA WESTPHALICUS.*

Subsequitur longè clamoso *Rura* fragore
Westphalicus, strepituque mero præcerpere palmã

Niliacis similes, circum mea littora latrant

Scyllæos supra scopulos (ignoscite, *Fratres*)

Stentoreâ mihi voce opus est, ne paucâ a *surdis*

Verba *canam*, neque enim mihi vox validissima tantû,

Sed potior quoque causa favet: Testem advoco fortê

Arnsbergam. quæ jam geminis miro omine mortem

PRÆSULIBUS famosa tulit, præstantibus utrisque,

Ambobus Bojis; ERNESTUS concidit ante,

FERNANDUS sequitur subito perimente catharri

Lethargique malo! *Patru* de funere *Phœnix*

Est nactus solidas MAXÆMILIANUS habenas,

Maximus hic mihi sēper *Honos*, columenq; manebit.

III SIG A.

EXcipit hunc rapidus colubrino sirmate *Siga*,

Gurgite quâ parvus tam Divo ANNONE superbus

Ante alios: quid ait, *Socii*, quid sibilus iste

Sarcasmo sibi vult mixtus [fors omnis in altos

Turba ibat risus] *Fluvios* non maximus inter,

Corpore *Zachæus*, magnis *Machabæus* Iudas

Sed sum animis, nec cedo volens! quid? nobile cernin?

Mnemofynon Sancti ANNONIS Neptune *Siburgum*.

Monte procul candente micans, ubi *Mausolæum*.

PRÆSUL *Agrippinas*, & pignora sacra reliquit?

Vt lectos taceam pisces, & cætera dona

Primate devota novo; telum Hercule dignum

Flumina; & à tergo *Patrem Dominumque* salutant,
Adversâ sed fronte peto, sed præpete cursu
Devenerans lambo ipse *Togam*, *Bonnamque* saluto
Præcipuam *Mystæ* sedem, & nisi *Rhenus* aquoso
Arceret clypeo invitum, pariterque reluctantem.
Haud equidem solum *Bonnam*, sed pronus adirem
Firmatæ propius campestria mœnia *Brulæ*.
Discite submissis animis non temnere parvos!

IV. *MOSA.*

DIxerat uberius [neque enim mediocribus alta
Verba deesse solent] viridi *Mosa* limpidus alvæo
Parte aliâ sub *Rostra* fluens, quid pergitis, inquit,
Insultare omnes festivi *Solis ab ortu*,
Et *Solem laudare novum?* sunt magna cadenti,
Sunt etiam *Phæbo* memorandæ encomia laudis,
Inclytus & nostro sequitur de flumine plausus!
Ut fileam ex ipsis terræ penetralibus atræ
Divulsas indefessis conatibus *Hullas*
Sulphureo carbone graves, albique remotis
In gyrum populis commercia dulcia *Zythi*;
Innumeris agitata malis mea *Legia*, ruris
Hasbani nova metropolis, longique procellis
Disfidii partes inter divisa potentes,
Fatali exitio jam proxima, fortunatis
FERNANDI auspiciis, hoc hoc *Vice-Præsule* primos

Hostibus, ad veteres rediit lætissima vultus,
Depressumque erecta caput, fausto omine bellis
Trans mare dispersis placidâ jam pace quiescit.
Debita nempe *uni est* hæc gloria MAXMILIANO!
Hoc satis; hæc seges est æternæ uberrima palmæ.

V. R V R A F U L I A C U S.

Solis ab occasu propior tum *Rura* sequendo
Fuliacus, par Westphalico, strepituque fragoreque
Immenso, gyrisque vagis, sic incipit. Ore
Sim licet obfusco [saxosus carbo colorem
Sæpe mihi mutat circum *Eschweileria* tecta]
Haud tamen *obsequiis sacris* immuto colorem.
DURA mihi testis, non multos *dura* per annos
Plurima, docta pati, *duris* exercita fatis!
Fons equidem ad priscam sese *Ardu*-reciprocatur *Ennâ*
Antiquas *Eburonum* ædes *Monsavia* præter
Limina; *Agrippinam* credas me tendere ad *Vrbem*
Atque *Ubias* penetrare plagas, sed montibus altis
Eiffliaca obsistit tellus: fugientis ad instar
Hinc *Parthi*, devexa peto, pronusque saluto
Fratris regna *Mosæ*, Verum quacumque pererror
Rura vagans, *V bios* seu *Ipectes*, sive *Eburones*
[Adscivit tantum ipsa novus * *Ruræ ostia Præsul*]
In *Sacris* Dominum cognosco MAXMILIANUM,
Hic nostræ colophon laudis! majora parantem

VI. AR NAP HVS.

A *Rnaphus* antiquis tumido hæc ebulliit ore.
Lechniacam rumore Arcem quis nescit? Avitam
 Primatum indigetum sedem, columenque Vbiorum
 Tarpeiâ notam Arce magis. nam turba subacta est
 Cætera *Rivorum* Domino ferè subdita *Marti*;
 Hæc *Svecis*-*Gallis*-*Hassis* circumdata, ternas
 Contra acies invicta stetit, mirata seipsam
 Denique non summo rerum molimine victam,
 Posthuma & æternùm ret o mirabitur ætas!
 O quoties passim erubui, manante cruore
 Hostili, manante meo, tunc maximè, apricæ
 Quando *Grevenbrochæ* propter confinia, binæ
 Marte diu ancipiti, queis se inclinaret amicis,
 Certarunt utrimque acies, *Lamboiaque* tandem
 Agmina cesserunt campo: seu gloria discors
 Sic tulit invidiæ, seu *Libra occulta Tonantis*!
 Hic unus solatur amor, vigilantiaque almi
Præfulis optati *NEO. MYSTÆ*, quando sub ipsis
 Auspiciis *Mitra* subjectis impiger oris
 Mercari pacem studuit, nummisque coactis
 Grande licet [præstat cunctis *Pax optima rerum*]
 Præfidiis migraturis persolvere *Lytrum*,
Nussiaque * *Hassiacis* tandem est viduata maniplis.
 Sole novo, *Solisque die* jam facta serena.

Lechmiacum invictum tali haud eguisse medelâ!

VII. *RHENUS*

Dixerat, excipiens *Rhenus* sic ultimus inquit
Mugitu graviore boans: mihi credite *Fratres*,
Dispeream avulsis *Achelous* cornibus alter,
Ludibrium cunctis, maneat victoria ni me
Certa penes, nitidæque illustris adorea palmæ!
Quamquam improvifum subitò minimèque paratū
Impetitis pariterque uno velut agmine juncti
Obruitis, juro intrepidus *Neptune* Tridentem
Perque tuum, perque *Vrnæ* adyton, me reapse tuebor
Unicus *Alcides*, contraque enitar euntes
Sex alios. *Meus est* potiori tempore, *Noster*
MAXMILIANUS erit, *Rhenumque* videbit amicum
Invigilansque, studensque suo bene *Pastor ovili*.
Plura licet nostræ superent firmamina causæ,
Hic summi sermonis apex, hic magnus *Achilles*
Finitimis *maior* populis, & *maximus* unus
Quæ Superi, vel quanta vigent commercia nostris
Fluctibus? ecce hinc *Mercurius* *Bacchusque* *Ceresque*,
Et *Pallas*, *Mavorsque* & cum *Plutone* *Diana*,
Quin *Divi*, *Divæque* omnes nullo ordine regnant,
Atque *Ubios*, *Batavosque* beant, curfuque secundo
Exultant *septem*-properanter adire *Triones*.
Præsulibus geminis vitam abstulit *Arens berga*
Infelix felix dedit *Agrippina* sepulchrum

Nec tentata quidem, nulloque obsessa Gradivo.
Hæc nostra, hæc Vrbs est, paucis ut plurima dicam,
Romana Fideique tenax, MATERNAQUE constans
Dogmata prima sequi, stygiique aconita molossi
Hæreticos exosa greges, hæc gloria nostra est,
[Mollia prætumidis rumpantur ut ilia *Rivis*]
Hæc nobis laus plena manet, nemo alter habebit.

ARrisit placidè Solio Neptunus ab alto,
Et modicè erecto, Ponti quo temperat iras
Litesque æquoreas, Sceptri pro more, Tridenti
Innixus, resonis jubet esse silentia *Rivis*.

Hoc nempe eloquii spumofus flumine cœpit
Ad Partes postrema loqui. Ne pergite dulces,
Ne rixas agitare novas, mea pignora, *Nati!*
Sat Martique malisque datum, fat *Mulciber* orbos
Exhaust populos, mutatus vomere cedat
Ensis, & Agricolis reddat vagina *Ligones*.

Quid? *certatis* adhuc? rixosas claudite buccas,
Si penitus certare lubet, *certate* filendo
Et muti insolitis certatim intendite rebus.

Audit resonare Choros, atque ære *Penateis*
Campano mugire *Sacros*? quis clangor *Olympum*
Altisonans, atque ima replet *Delubra*? putetis
Forfan *Eleusini* Festa ad solennia templi
Egressam *Cybelen* magni nova gaudia plausus

Finitimis geminare plagis, quid? fallimur, alter
Triptolemus melior, melior nunc prodiit *Evan!*
Melchisedech potius melior, *Superique Sacerdos*
Numinis, ætherio sacrum caput unctus olivo,
CHISIACAQUE manu PRINCEPS HIERARCHA *sacratu*,
Luce *Trium Regum* Regali Præsul in Æde
Sublimem faciet *Maxæmilianus* ad aram.
Cum plateis hinc *Templa* sonant! quid lite petulcâ
Turbatis tumidi communia gaudia Rivi,
Proque superbiloqui certatis honore triumphi?
Quod si equidem si tantus amor, si tanta cupido
Certandi, certate novo, rivalis amoris
Obsequio certate pari, mecumque opulentis
Muneribus *Dominum* concordî agnoscite ritu
Vnanimes Fratres! nil rixatoribus istis
Latum tempus eget, nec habet victoria laudem
Hanc tenet, edico breviter, stabilemque tenebit
Rhenus, *Hyberboreas* donec labetur ad oras,
Et dulces miscēbit aquas per sæcla marinis,
Quæ reliquis *divisa* manent bona singula *Rivis*,
In *Rhenum* fluxere uno collecta meatu,
Ante alios hinc semper ovat, semperque triumphat.
Vix ea finierat Iudex, cum deinde prehensis
Cornibus, immugit per compita cærulea *Rhenis*
In morem *Victoris* ovans, varioque refluxu

Stare loco nescit, tremuli s̄que uligine talis
Riparum memor ima quatit, fundumque requirit.
Aula omnis *Lymphata* sonat, sonat undique littus,
Et longè nemus omne sonat, iunctisque vicissim
Nympharum applaudit choreis innexa Corona
Lætificum *Pæana* canens; ferit æthera clangor.
Pars plaudunt manibus, pars ferta virentia placent,
Victoremq; parant *Rhenum* exornare corollis;
Pars alia innectunt glaucis electra capillis;
Præcinit hinc solus, simul isthinc concinit ordo,
Omnibus hæc ode una placet, vox omnibus vna est:
Vivat io, ter io! **REO PRÆSUL MAXMILIANUS.**
Vivat io, ter io! *Regali flumine RHENUS.*
Vivat io ter io! *Fluviorum cætera turba.*

DEnique sub medios alterno carmine plausus
Gramineum exscendens solium Neptunus, adunco
Delibat *Rhenum* sceptro, manibusque prehenfis
Ocyus æquoreas comitari invitat in oras,
Optatus iamque ipse diu, jam jamque stiturus
Optatum Oceano duplici jam nomine *Regem.*
Extemplo chorus omnis adest, sequiturq; volentem
Hinc *Araris* velox *Ubiorum*, hinc *Rivulus* inter
Veronam tenui amne secans, alterque *Colonæ*
Moenia Agrippinæ findens; hostilibus inde
Arnaphus exultans spolijs, *Rhenoque* maritans

Se prope *Nussiades*; hinc *Siga*, & *Dussela*, *Dunaq*
Et *Rura* & *Lupia* fontes, vno agmine pergunt
Obsequijs *certare* novis, cursuque secundo
Iam prolabentem pariter deducere *Rhenum*.
Tritones hinc inde volant, festumque celeusma
Per tremulas modulantur aquas; siphonibus amplis
Naiades, plenisque volis iaculantur in altum
Unduomos quasi pyrobolos, & limpida laxant
Tormenta in gyrum, geminisque boatibus urbes
Responsant, resonatque cavis in vallibus *Echo*.
Donec hyperboreis grex tandem allabitur oris
Per Clivos *Batavos*que means, *Nereides* unâ
Occurrant, *Regem*que alto clamore salutant,
Incolumesque novo mistos jam foedere *Rivos*
Esse jubent. Sed enim [mos hic ab origine] *salsos*
Dulcibus hospitibus pisces, potumque propinant!
Humanæ hoc vitæ schema est: sic tristia lætis
Succedunt, sic fel melli; miscentur amaris
Dulcia, & instabili variantur singula gyro!
Scilicet iste Calix falsus *Maxæmiliano*
Præfagit *Mystæ*, per dura, per aspera, perque
Tristia, amara, imam dum vitam vivet eundum,
Sola perennanti *Supera* undant flumina melle.
Hinc adeo si libertas nativa maneret,
Cum *Rheno* mallet *Fluviorum* turba reverti

sic urget natale solum, dulciq̄ue voluptas
Assuescens patriæ, sic urget *Maximilianî*
Grandis amor, prægrandis Honor, dolet esse remotis
A caro *Domino*, & sejunctis degere claustris!
Quare *Omnes idem ardor habet* pro more marino
Septenis horis solitos addiscere fluxus,
Cancrinofque pati Lunâ impellente refluxus
Vt propius per trita palam vestigia sursum
Veronæ dulci accedant, Vbiosque saluent!
Ast spacio brevior dies & tempus & horæ
Obsistunt, celeremque jubent properare regressum
Invitis, ultraque vetant conscendere Lymphas.
Hinc labor, hinc dolor est, hinc salæ lachryma frontis
MActe animo, nunc *Rhene* vale, sociata valete
Flumina, paulatim salios potare liquores
Discite, nec pisces horrescite forsan amaros,
Vægrandesque Deos; austeræ assuescite turbæ
Indigetum, durate famem, geniumque, sitimque;
Hac nempe, hac sensim duranda promulside mens est
Deliciis assueta olim: sic fortia fortes
Membra decent *Fluvios* humerique laboribus apti
Continuis, doctique alternos texere cursus.
Interea non parva ferent solatia, *Fratrum*
Prædulces Lymphæ, nec nuntia læta Nepotes
Venturi celare volent, sed sponte decoro
Clarabunt vestri. *Nepos, Mysterium, Lumen, Honor*

Scilicet unda levem pronam aeternabilis undam
Et faciet liquidas aeterno tramite Lymphas
Usque sequi, dextram Nerei prensando mariti,
Et vobis memorando almi bona stamina *Patris* !
Sed tamen ire placet; superasque invisere terras
R bene per anfractus imos, terraeque meatus
Nativa *Helvetii* tandem cunabula fontis
Ergo subi; dulcesque iterum condisce liquores,
Sic erit alternos iterumque, iterumque per orbem
Fas ubi lustrare plagas, & moenibus altis
Sacrae *boni verba dare*, & *bona basia Bonnae*,
Divitiisque beando novis atque ubere cornu
Aeternum pronas *Domino* substernere Lymphas.

SIT DECORA PALMA RHENI.

CHRONODISTICHON.

ante nV nC Iras FLVVII, Componite fLV CtV s:
enV est r a PRINCEPS ILLa VehetV r aqV a!

dulcique vel

Faint, mostly illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

HEATR

OSE

GUSTISSIN

IMPER

UNGARIÆ, &

ARCHIDUCIS

Honorib

REVERENDISSI

S. R. I. P

DOMINU

JO A

PHIL

HERBIPOLEN

FRANCIÆ C

IN CATHEDRA

TER COMENZUA

LAMENTA

XV. Calend

HERBIPOLI,